

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА О ФОНДУ ЗА НАУКУ

Закон о Фонду за науку Републике Србије је нови закон којим се, уз системски закон којим се уређује научно-истраживачка делатност, уређују и обезбеђују политика и мере за подстицање научно-технолошког развоја. Правни основ за доношење овог закона је Устав Републике Србије, члан 97. тачка 12. Овај закон је од нарочитог значаја за развој научноистраживачке делатности Републике Србије. Он унапређује и уређује област подршке научноистраживачкој делатности у циљу обезбеђивања услова за континуирани развој научноистраживачких и развојних активности у Републици Србији, неопходних за напредак друштва заснованог на знању.

Досадашње реформе научно-истраживачког сектора су имале за циљ стимулисање индивидуалних и групних доприноса истраживача доминантно кроз публикавање научних радова. Оваква политика довела је до значајног повећања укупног броја публикација. Међутим, утицај досадашње политике дао је само ограничени допринос јачању научно-истраживачких институција и финансирању најкомпетитивнијих пројеката. Због тога је потреба за реформама препозната и од стране креатора јавних политика и од стране научноистраживачке заједнице, и предузети су кораци за стварање предуслова за темељну реформу, а акценат се ставља на промену модела финансирања науке, као изузетно комплексног и веома значајног процеса.

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године – ИСТРАЖИВАЊА ЗА ИНОВАЦИЈЕ јасно назначавала да је наука кључни фактор конкурентности и одрживог развоја, а основни предуслови за стварање иновативног друштва знања су извршеност и релевантност научноистраживачких резултата. Развијене земље света већ дуго препознају значај науке и иновација за одржив економски раст и у складу са тим инвестирају значајна средства у ову област (чланице Европске Уније просечно улажу око 2% БДП-а у науку). Међународна организација за економску сарадњу и развој (у даљем тексту: ОЕЦД) напомиње¹ да су земље чланице ОЕЦД-а још од деведесетих година прошлог века под великим притиском да реформишу своје научне системе како би они боље одговорили потребама већег броја актера, како би искористили потенцијал нових технологија које настају великом брзином и како би успели да осигурају дугорочну одрживост научноистраживачке делатности. Ради остваривања ових циљева, високоразвијене земље адаптирале су систем управљања науком који укључује побољшане процесе одређивања приоритета, финансирања и управљања научноистраживачким организацијама. Научни рад се оцењује у односу на његов ефекат на стварање нових знања, економски развој и решавање друштвених изазова.

У великом броју земаља чланица ОЕЦД-а тренутно постоји комбинација дугорочног институционалног финансирања (које је такође зависи од учинка научноистраживачке организације) и високо конкурентног пројектног финансирања

¹ <http://www.oecd.org/sti/sci-tech/governanceofpublicresearchtowardbetterpractices.htm>

којима се обезбеђују средства за врхунски научни рад. Поред тога, пројектно финансирање се у најчешћем броју случајева спроводи од стране независних агенција (научних фондова или фондација) чији рад не зависи од политичких циклуса и које су у стању да спроведу независно и експертско доношење одлука о финансирању како би били подржани најбољи пројекти.

Програм економских реформи за период од 2018. до 2020. године (ЕРП)² прати процес евроинтеграција кроз успостављања институционалног оквира и јачања административних капацитета, који између осталог подразумева и креирање стабилног макроекономског окружења, развој тржишне економије и јачање њене способности да одговори изазовима конкуренције у ЕУ. Кроз идентификацију кључних препрека за конкурентност и инклузивни раст констатовано је да постоји велики научни и истраживачки потенцијал који треба даље развијати и адекватније користити, како би Србија постала „привреда заснована на знању”. Успостављањем ефикасног модела финансирања науке и јачање повезаности пословне и академске заједнице омогућиће се већа доступност резултатима научних истраживања са циљем унапређења технологија, производа и услуга, заустављање одласка високообразованог становништва у иностранство (тзв. „одлив мозга”), као и привлачење талената из земље и иностранства. На основу сагледаних препрека и изазова на пољу конкурентности дефинисане су структурне реформе, а област истраживање, развој и иновације је препозната као једна од њих.

Анализом главних препрека **Србија има научни и истраживачки потенцијал, који би требало даље развијати и адекватније користити**, уколико желимо „привреду засновану на знању”. Укупна издвајања за науку у Србији износила су 0,93% БДП у 2017. и дупло су нижа од просека у ЕУ-28 (2,03% БДП), при чему само трећина износа потиче из приватног сектора. Из нефинансијског (пословног) сектора долази тек 10,1% укупних улагања у науку у 2017. години, што је незнатно више него у 2016. (9,2%) и знатно испод просека ЕУ-28 (55%). Оријентисаност научних истраживања ка привреди је релативно ниска, што се одразило и на ранг Србије у Глобалном извештају о конкурентности (*Global Competitiveness Report - GCI*) за 2017. годину, у којем се, према квалитету сарадње универзитета и привреде, налази на 95. месту (од 137 земаља). Од укупног броја остварених резултата на научноистраживачким пројектима финансираним из буџета у периоду 2011-2015. године, патенти и техничка решења чинили су свега 3,3%, док је учешће научних радова 88%. Поред тога, проблем је и што научници тешко прелазе из академске средине у привреду и обратно, а да би се подигао виши ниво примењених истраживања, потребна је и та врста мобилности. У Србији има 3.335 запослених у области истраживања и развоја на милион становника, што је недовољно у односу на 5.000 у ЕУ-28. Од укупно 16.592 истраживача (од чега су 62% или 10.286 доктори наука), само 3% је запослено у нефинансијском сектору.

Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године („Службени гласник РС”, број 25/2016) и Акциони план за њено спровођење („Службени гласник РС”, број 60/2018) су стратешка документа којима се у Србији предвиђају реформу науке у Србији како би се установио нови комбиновани

² <http://www.mfin.gov.rs/UserFiles/File/strategije/2018/ERP%202018-2020%20SRB%20FINAL.pdf>

модел финансирања науке сличан ономе који постоји у многих развијеним земљама света.

Закон о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, број 110/2005, 50/2006–испр., 18/2010 и 112/2015) уређује систем научноистраживачке делатности у Републици Србији, и то: планирање и остваривање општег интереса у научноистраживачкој делатности, обезбеђивање квалитета научноистраживачког рада и развоја научноистраживачке делатности, општа начела оснивања, организације и управљања организацијама које обављају ову делатност, општи интерес у научноистраживачкој делатности и услови за обављање те делатности ради остваривања општег интереса, стицање звања истраживача, финансирање програма од општег интереса, као и друга питања од значаја за обављање научноистраживачке делатности.

Анализом тренутног стања научноистраживачког система јасно се уочава да Република Србија има значајан потенцијал у сектору науке и истраживања који може бити основа даљег економског и друштвеног напретка земље. Стратегија анализира слабости постојећег система и опасности са којима се суочавамо, као и предности и потенцијалне могућности које нам се пружају.

<p>СЛАБОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - низак ниво укупних улагања (испод 1% БДП) у истраживање и иновације; - одуство стратешког управљања; - мали број истраживача по становнику; - мали број истраживача у привреди; - одсуство механизма за сарадњу науке и привреде; - мали број лиценцираних технологија; - мали број патената и техничких решења. 	<p>ОПАСНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - одлазак високообразованих људи из државе; - низак ниво привредне развијености; - недовољна опремљеност истраживачком опремом; - низак ниво интерресорне координације у финансирању истраживања; - релативно ниска заинтересованост привреде и науке за сарадњу; - ниска заинтересованост истраживача да учествују у процесу комерцијализације.
<p>ПРЕДНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - значајно повећање броја научних радова реферисаних у WoS; - значајан ниво истраживачке изврсноности (физика, нови и нано материјали) и примене истраживачких резултата (ИТ, биотехнологија и пољопривреда, математика); - пораст броја истраживача; - удео научних радова проистеклих из међународне сарадње (35%); - успостављена ефикасна подршка развоју иновација кроз Фонд за иновациону делатност, као пример 	<p>МОГУЋНОСТИ</p> <ul style="list-style-type: none"> - спремност истраживачке заједнице за промене; - јасно дефинисан програм развоја људских ресурса у науци и иновацијама; - чланство у међународним програмима и могућност учешћа истраживача; - задржавање високообразованог кадра у земљи; - стварање привредних друштава заснованих на знању.

<p>добре праксе; - сталан раст и развој Научно-технолошког парка Београд и примена истог модела и у другим градовима.</p>	
---	--

На основу анализе у оквиру **Извештаја Националног савета за научни и технолошки развој о стању у науци у 2016. и 2017. години** наука у Републици Србији се може представити следећим чињеницама:

1. Настављена је реализација програма који су дефинисани Законом и Стратегијом научног и технолошког развоја 2010–2015, и поред тога што је усвојена нова Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период 2016. до 2020. – „ИСТРАЖИВАЊЕ ЗА ИНОВАЦИЈЕ”. Као што је познато, конкурс за нови пројектни циклус, расписан 13. априла 2016. године, поништен је одлуком Владе Републике Србије од 6. маја 2016. углавном због процедуралних пропуста. У међувремену су отклоњени недостаци, донета одлука да се **формира Фонд за науку који ће расписивати јавне позиве за финансирање најкомпетитивнијих пројеката**. Правни оквир за формирање Фонда биће створен до краја 2018. године усвајањем одговарајућег закона. Очекује се да у 2019. години дође до расписивања новог пројектног циклуса у складу са Стратегијом и Акционим планом за њено спровођење.
2. Захваљујући великом ангажовању истраживачке заједнице, наука Републике Србије се високо позиционира на међународним ранг-листама, што недвосмислено говори о **потенцијалу који земља има** у овој области и о њеној међународној конкурентности.
3. И поред тога што издвајања за науку и технолошки развој нису ни приближно била довољна остварени су значајни резултати рада. Наша земља према индексној бази GCI – Global Competitiveness Index по квалитету научних и истраживачких институција на међународном нивоу заузима 47. место у 2017/2018. години. Међутим, **укупни научни потенцијал наше земље није довољно укључен у побољшање опште конкурентности земље**. Према овој индексној бази Светског економског форума (*World Economic Forum*) Србија се у 2017/2018. налази на 78. месту од 137 земаља које овај индекс прати. Посебно забрињава да по капацитету земље да задржи таленте (**одливу мозгова**) наша земља заузима 134. место, а по капацитету земље да привуче таленте смо на 132. месту, што указује на мањкавости система кроз посвећеност овим проблемима.
4. **Број резултата који могу бити од значаја за привреду је низак**. Од укупног броја свих остварених резултата (патенти и техничка решења) чине 2,3%. 268 резултата научноистраживачког рада су техничка решења, а 103 су патенти. Највећи број ових резултата остварено је у пројектима Технолошког развоја.
5. **Буџетска издвајања за науку и технолошки развој** (БСН као % БДП) **показују значајно заостајање Србије у односу на земље ЕУ и неке државе**

из региона. Остварење планираног пораста улагања у науку и истраживања пружио би основу да се оствари визија да Република Србија подржава извршност у науци, као и релевантна истраживања и иновативни систем који утиче на економски и друштвени развој земље.

6. Систем финансирања буџетским средствима обухвата укупно 16 програма од општег интереса за Републику Србију, који су утврђени Законом о научноистраживачкој делатности, а који се пројектно финансирају након јавно спроведених конкурса/позива и селекције, по унапред дефинисаним правилима. Највећи део буџетских средстава (73%) се дистрибуира на истраживачке програме који се финансирају пројектно. **Средства намењена истраживачким пројектима се највећим делом троше на финансирање рада истраживача (76,86% укупних средстава).** Удео средстава усмерених у материјалне трошкове истраживања био је изузетно низак што је у значајној мери утицало, како на обим, тако и на квалитет истраживања, а самим тим и на извршност и примену остварених резултата. Управо су средства намењена за материјалне трошкове истраживања пресудна за квалитет научноистраживачког рада.
7. Због недостајућих средстава нису се могли реализовати у пуној мери ни остали програми од општег интереса (као што су подршка одржавању научних скупова у земљи, учешће наших научника на међународним скуповима, телима и организацијама и сл) суфинансирање издавања научних часописа и монографија, **подршка младим талентима** обдареним за научноистраживачки рад и др. а што је све у функцији реализације пројеката.
8. Недостатак регистра истраживачке опреме са дефинисаним условима коришћења, оперативном подршком за функционисање и сервисирање. **Потреба да се истраживачка опрема учинити доступном и малим и средњим предузећима и другим корисницима,** посебно новооснованим иновативним привредним друштвима, а кроз стимулисање сарадње између научноистраживачких организација и привредних субјеката, и др.

Да би наука постала генератор развоја потребно је оснажити научно-истраживачке институције и додатно финансирати најкомпететивније пројекте. Поред тога, неопходно је и квалитетније и ефикасније управљање расподелом средстава намењених за подршку научним истраживањима и успостављање конкурентних програма подршке који ће допринети подизању конкурентности и развоју науке.

Доношење Закона о Фонду за науку представља надоградњу законодавног оквира којим ће се омогући превазилажење проблема који су уочени у пракси. Предложени закон представља инструмент којим се унапређује и уређује област подршке научноистраживачкој делатности у циљу обезбеђивања услова за континуирани развој научноистраживачких и развојних активности у Републици Србији неопходних за напредак друштва заснованог на знању.

Предлогом овог закона прецизирају се одредбе којима се уређује **успостављање Фонда за науку** Републике Србије и његово функционисање кроз финансијску подршку пројектима, у оквиру Програма Фонда, које ће се спроводити на начин који обезбеђује већу конкурентност и квалитет резултата, ефикаснију примену

истраживања, отвореност и доступност свих резултата програма и пројеката, као и развој научних кадрова, интеграцију у међународне научне и технолошке пројекте и системе, сарадњу са научном дијаспором, привредним сектором и обезбеђује уређивање својинских права на резултатима истраживања и заштиту интелектуалне својине и заштиту ауторских права, као и заштиту података.

Поред наведених општих одредаба предлог закона јасно дефинише основну одредбу овог закона која се односи на **Програме Фонда** а која дефинише циљ сваког Програма да одговори на друштвене изазове развоја Републике Србије, као и на глобалне изазове развоја друштва. Програми Фонда се дефинишу на основу стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије, паметне специјализације (RIS3) и осталих секторских стратегија релевантних за развој друштва. Такође, морају бити довољно разноврсни да одговоре на различите друштвене изазове.

Програми Фонда утврђују се овим законом према следећој структури и намењени су превазилажењу проблема који су уочени у пракси.

1) **РАЗВОЈ** – Програм основних и примењених истраживања и технолошког развоја који одговара на конкретне потребе друштва и привреде. Програм се реализује кроз јасно дефинисане тематске Пројекте у оквиру одговарајућег јавног позива (од горе на доле). Теме кроз консултативни процес дефинишу различити актери укључујући привредни сектор, друштво, државну управу, Владу Републике Србије и др.

2) **СТРАТЕГИЈА** – Програм од стратешког значаја за развој Републике Србије који одговара на конкретне проблеме дефинисане у секторским стратегијама које је усвојила Влада Републике Србије, кроз јасно дефинисане тематске Пројекте у оквиру одговарајућих позива (од горе на доле).

3) **ИДЕЈЕ** – Програм који омогућава финансирање Пројеката заснованих на извршним идејама које у будућности могу имати значајан утицај на развој науке и истраживања, као и друштва у целини. Пројекти у оквиру овог програма немају унапред задате теме, већ се реализују кроз отворене јавне позиве (од доле на горе) и отворени су стално.

4) **ЉУДИ** – Програм намењен развоју кадрова кроз финансирање различитих активности – подршка истраживању, формирање лабораторија, међународна сарадња и др. Програм је намењен извршним младим научницима, постдокторандима, истраживачима који су у току своје дугогодишње научне каријере препознатљиви у међународном истраживачком простору и истраживачима из дијаспоре, у циљу формирања лабораторија у Републици Србији и извршних тимова са значајном перспективом.

5) **ИНФРАСТРУКТУРА** – Програм подршке формирању, изградњи, одржавању и унапређењу институција и лабораторија од стратешког значаја, у складу са стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије, паметном специјализацијом (RIS3), мапом пута за истраживачке инфраструктуре и осталим релевантним стратегијама.

6) **САРАДЊА** – Програм стратешке подршке међународној сарадњи и укључивању појединаца, тимова и институција у релевантне међународне пројекте (Хоризонт 2020 и друге). Подршка истраживачима и развоју тимова који су остварили завидан резултат на позивима Хоризонт 2020 (и другим одговарајућим), али нису добили финансирање.

7) ИНОВАЦИЈЕ – Програми сарадње са привредом реализовани са Фондом за иновациону делатност и другим привредним субјектима. Програм има за циљ реализацију пројеката са учешћем партнера из привредног сектора и са обавезном непосредном применом резултата истраживања.

8) ПРОМОЦИЈА – Програми подршке промоцији науке, технолошког развоја и иновација у циљу подизања опште друштвене свести о значају науке.

9) ПУБЛИКАЦИЈЕ – Програм подршке развоју домаћих публикација са међународним реномеом или публикација од стратешког интереса за Републику Србију.

10) КРЕАТИВНОСТ – Програм подршке развоју науком инспирисаних идеја у уметности и креативности заснованих на научним концептима, методама и материјалима;

11) ОСТАЛО – Други релевантни програми са малим буџетом које Научни савет Фонда може предложити у складу са текућим потребама.

Такође ће, одредбе овог закона омогућити флексибилнији систем расписивања јавних позива и адекватну евалуацију предлога пројеката, а који ће бити у складу са трендовима и потребама тржишта које се стално мења, кроз дефинисање времена трајања појединачних Пројеката у оквиру различитих програма у складу са циљевима и динамиком реализације одговарајућег Програма.

Пројекти могу бити:

- ДУГОРОЧНИ (до 4 године) – Пројекти из Програма СТРАТЕГИЈА и ИНФРАСТРУКТУРА.
- СРЕДЊОРОЧНИ (2-3 године) – Пројекти из Програма: РАЗВОЈ, ИДЕЈЕ, ЉУДИ, САРАДЊА.
- КРАТКОРОЧНИ (до 1 године) – Пројекти из Програма ИНОВАЦИЈЕ, ПРОМОЦИЈА, ПУБЛИКАЦИЈЕ, КРЕАТИВНОСТ и ОСТАЛО.

Предлогом закона прецизирају се и одредбе којима се уређују Органи Фонда и њихове надлежности у смислу јасног и конзистентног процеса доношења одлука у циљу ефикаснијег и функционалнијег система подршке научноистраживачким организацијама, истраживачима и привредним друштвима корисницима Програма Фонда за науку.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Кључни циљ који се жели постићи доношењем овог закона је стварање научноистраживачког сектора који својом изврсношћу може бити равноправан партнер у оквиру Европског истраживачког простора, а који својом релевантношћу позитивно утиче на привредни раст Србије и доприноси културном и друштвеном напретку.

Остваривање овог циља реализује се успостављањем Фонда за науку који ће обезбедити ефикаснији утрошак државних инвестиција у научноистраживачки сектор тако што ће експертским и независним доношењем одлука о финансирању додељивати средства најбољим пројектним предлозима. Такође, додељена средства биће одређена према предложеним потребама пројекта а не као што се то тренутно дешава према броју истраживача и са минималним доприносом материјалним трошковима који су

основ научноистраживачког рада. На рад Фонда неће утицати политички циклуси и биће раздвојен процес дефинисања стратешког и законског оквира за науку и његово спровођење. Овакво раздвајање је и добра пракса развијених земаља где министарства дефинишу оквире јавних политика а независне агенције спроводе циљеве Владе на независан и експертски начин. Овим изменама у погледу спровођења реформе научноистраживачког система неће се задирати у делокруг Министарства просвете, науке и технолошког развоја који је утврђен Законом о министарствима. Надлежност и улога Министарства просвете, науке и технолошког развоја, ће у складу са овим добрим праксама бити редефинисана у системском закону – Закон о научноистраживачкој делатности. Министарство ће се бавити политиком у области научних истраживања, као и институционалним финансирањем којим ће бити обезбеђена стабилност рада научних установа и самих истраживача, а подршка истраживачким активностима вршиће се кроз Програме и Пројекте Фонда.

Успостављање Фонда за науку довешће до **расписивања јавних позива за конкуритивне пројекте** подршке научноистраживачким активностима, са потпуно измењеним и модернизованим механизмом подршке заснованим и на међународној доброј пракси, конкуритивним системом одабира пројеката заснованим и на међународној научној рецензији, формирања регистра истраживача, решењу питања пројектно-институционалног финансирања и др.

Показатељи учинка на основу којих ће се мерити остварење зацртаних циљева у складу су Акционим планом за спровођење Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године – „ИСТРАЖИВАЊЕ ЗА ИНОВАЦИЈЕ” и односиће се на изврсноности и релевантности научних истраживања у Републици Србији, а у функцији су примене и мерљивости резултата истраживања.

Показатељ (исходи) – ИЗВРСНОСТ:
<ol style="list-style-type: none"> 1. Број објављених радова у мрежи Web of Science на 1000 истраживача; 2. Број и удео научних радова у односу на укупан број радова у часописима са највишим утицајем (првих 10% и 30% часописа у научној области); 3. Број и удео домаћих публикација у 20% најцитиранијих публикација у научној области; 4. Број и удео монографија (академских уџбеника) истакнутих иностраних издавача 5. Број монографија у националним, културно историјским наукама на српском језику и језицима националних мањина и етничких заједница; 6. Број и удео српских научника на водећим међународним конференцијама; 7. Просечан број цитата по раду, без самоцитата; 8. Укупан број цитата без самоцитата; 9. Хиршов индекс у односу на претходну годину и у периоду од 2016. до 2020. године.
Показатељ (исходи) – РЕЛЕВАНТНОСТ:

1. Број патентних пријава и патената или других облика интелектуалне својине (домаћих и међународних);
- 1б. Број патената у односу на укупне јавне расходе за истраживања и развој
2. Коауторство/изум са истраживачима из привреде или јавног сектора;
3. Учешће у порученим пројектима (домаћих или иностраних наручилаца јавних или донаторских организација)
4. Удео пројеката који се остварује уз учешће приватног или јавног сектора;
5. Приход остварен од трансфера технологија државних истраживачких организација
6. Ниво улагања приватног сектора у оснивање нових технолошких привредних друштава;
7. Приходи које истраживачи остварују од међународних организација и приватног сектора (домаћег и међународног).

3. Друге могућности за решавање проблема

Питање подршке и финансирања научноистраживачке делатности, а пре свега питање финансирања програма од општег интереса за Републику Србију, односно финансирања научноистраживачког рада истраживача и финансирање директних материјалних трошкова истраживања у Републици Србији уређено је Законом о научно истраживачкој делатности (члан 98. Закона). У Републици Србији се, на основу Закона о научноистраживачкој делатности, финансирање науке спроводи по моделу пројектног финансирања који није суштински компетитиван и не задовољава принцип подршке најбољима, што на дуже стазе негативно утиче на конкурентност и не подстиче и не стимулише развој науке.

Финансирање научне делатности од стране државе био је и фокус спроведеног истраживања Института за упоредно право који је урадио студију „**Упоредна анализа начина финансирања научне делатности од стране државе**” (2018. година) наручену од Републичког секретаријата за јавне политике и Министарства просвете, науке и технолошког развоја. С обзиром на унапређење регулаторног оквира у овој области које Министарство просвете, науке и технолошког развоја спроводи, обухваћена анализа је размотрила различите начине и моделе финансирање научне делатности. Студија је обухватила десет европских земаља, и то: Аустрију, Велику Британију, Ирску, Италију, Норвешку, Пољску, Савезну Републику Немачку, Словенију, Хрватску и Швајцарску. Приликом анализе модела финансирања науке на репрезентативном узорку од десет европских држава, размотрена су следећа питања: извори права; положај научноистраживачких организација; модели финансирања и буџет који се издваја за науку.

Циљ истраживања је да се покаже да модели добре праксе, наравно уподобљени у локалном контексту, постоје у земљама различитих правних традиција. Међу државама коју су „новије” чланице Европске уније има и оних које су бивше југословенске републике, те са Србијом деле заједничку правну традицију и економску прошлост. Дакле, с обзиром на сличност друштвеног контекста реформе у Србији и тим земљама, чини се да се њихови модели финансирања научне делатности од стране државе, могу лакше применити у Републици Србији. Један од добрих примера би свакако био модел Словеније, која деле историјско друштвено наслеђе, а истовремено је земља које се налазе у ЕУ и има развијенију економију, па је евидентно реч о земљи чији пример Србија може да искористи.

Ова Анализа је, између осталог, кроз своје препоруке нагласила неопходност промене правног оквира, као и да постојећи модел финансирања науке у Републици Србији није познат као решење у упоредном праву, наглашавајући да је карактерисан као „пројектан“, а реч је заправо о некој врсти институционалног финансирања. Узимајући у обзир упоредне моделе финансирања науке, у Србији би дефинитивно требало применити институционално финансирање (које би омогућило стабилност и извесност научним радницима) и пројектно финансирање (које би подразумевало конкурисање научноистраживачких организација на конкуритивне програме подршке).

Битно је и напоменути да додељивање активности финансирања научноистраживачке делатности Фонду за иновациону делатност који је основан Законом о иновационој делатности („Службени гласник РС”, број 110/05, 18/10 и 55/13) није прихватљиво решење. Већина развијених земаља има одвојене агенције за финансирање науке и за финансирање иновација. Разлог за ово је суштински различита природа финансирања ових делатности. Док се Фонд за иновациону делатност превасходно обраћа привредном сектору а своју евалуацију пројеката врши на основу њиховог тржишног потенцијала и других тржишних критеријума, Фонд за науку превасходно сарађује са научноистраживачком заједницом и врши евалуацију пројеката на основу научних рецензија и на основу научног потенцијала пројеката (у погледу изврности али и релевантности научног пројекта који се предлаже). Рад са овако различитим заједницама захтева различите експертисе запослених у овим институцијама као и различите процесе евалуације, одабира и праћења пројеката. Ипак, неопходно је и успоставити сарадњу ових институција у домену трансфера технологија и комерцијализације резултата научних истраживања, што је кроз Нацрт и предвиђено.

Доношење Закона о фонду за науку, је најбоље решење, јер системски Закон о научноистраживачкој делатности („Службени гласник РС”, број 110/2005, 50/2006–испр., 18/2010 и 112/2015), као кровни закон, има широк обухват и то: планирање и остваривање општег интереса у науци и истраживању, оснивање и управљање институтима као и оснивање института од националног значаја, акредитација института, поступак избора у истраживачка и научна звања, вођење евиденције–регистар истраживача и регистар научноистраживачких организација, институционално финансирање института у систему јавних служби, као и друга питања од значаја за систем науке и истраживања.

Тим системским законом предвиђа се да се општи интерес у научноистраживачкој делатности остварује путем програма институционалног финансирања и других програма од општег интереса у складу са овим законом, као и путем пројектног финансирања преко Фонда за науку у складу са законом којим се уређује рад тог фонда.

С обзиром на то да Закон о Фонду за науку уређује општи правни оквир за подршку развоју научних истраживања кроз Програме и пројекте Фонда и примене њихових резултата ради бржег културног, друштвеног, технолошког и економског развоја Републике Србије, друге могућности за унапређење одредаба тог закона и њихово усаглашавање са другим прописима, не постоје. Закон о научноистраживачкој делатности обухватиће измене у складу са овим законом.

Такође, Наведеном Стратегијом научног и технолошког развоја дефинисан је правац реформе науке, кроз Посебан циљ 1. Стратегије који говори о подстицању

изврности и релевантности нучних истраживања, за економски развој земље и друштво. Овим циљем је препозната потреба промене постојећег модела финансирања научноистраживачке делатности, а Акционим планом за њено спровођење су утврђене мере и програми за унапређење изврности у науци и циљано усмерена истраживања кроз унапређени и ефикаснији модел финансирања научноистраживачке делатности која ће доприносити развоју привреде и друштва у целини.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема?

Као што је напред наведено, кроз приказ тренутног стања, урађену упоредну анализу, сагледаних других могућности за унапређење научноистраживачког система, као и на основу уочених недостатака досадашњег модела подршке научним истраживањима, а узимајући у обзир и истраживачки потенцијал са којим као земља располажемо, усвајањем Закона о Фонду за науку створиће се институционализовани систем подршке научним истраживањима у Републици Србији, који ће доприносити већој видљивости и транспарентности истраживачких активности и бољем искоришћењу резултата истраживања. Оснивање и рад Фонда за науку је неопходан инструмент подршке Програмима Фонда који доприносе развоју друштва уопште, а у циљу обезбеђивања јасних услова и механизма за континуирани и дугорочни развој научноистраживачких и развојних активности у Републици Србији.

Као успешан пример, на националном нивоу, институционализације механизма подршке узели смо Фонд за иновациону делатност, који је једина државна организација специјализована примарно за пружање подршке иновационој делатности и управљање финансијским средствима за подстицање иновација, а постао је као такав видљив и препознатљив на националном и међународном нивоу.

Напомињемо, да постоје бројни примери земља Европске уније које имају слично централизовано институционално уређење намењено подршци у реализацији научноистраживачких Програма и Пројеката и које успевају да постигну већи ефекат улагања у научноистраживачке активности са већим ефектом примене резултата истраживања у смислу привредног развоја земље. Успостављање овакве врсте специјализованог институционалног уређења намењено је подршци истраживањима на националном нивоу, а успостављеног ради обављања стручних, развојних и извршилачких послова који се односе на имплементацију националних политика и стратегија усвојених у области истраживања и иновација. Оваква тела своје активности реализују у оквиру текуће буџетске године и имплементирају средства националног буџета намењеног за спровођење програма у области научноистраживачке делатности и спроводе друге послове који кореспондирају области у смислу промоције истраживачких активности, а у складу са задатим циљевима националних политика. Такође, обављају законом утврђене обавезе од јавног интереса, како би се осигурао стални, професионални и независни процес доношења одлука о избору програма и пројеката који се финансирају из државног буџета и других извора финансирања.

У складу са наведеним, **успостављање Фонда за науку је институционална надоградња система и друштва заснованог на знању** које доприноси унапређењу везе између истраживања, технолошког развоја и привреде, и подстиче и подржава развој технологија заснованих на знању и стварању иновација.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у закону

Наведеним моделом кроз компетитивно пројектно финансирање обезбедиће се и усресређеност у истраживањима на конкретан пројектни циљ истраживања, који ће истовремено довести и до практичне применљивости научног рада. Корисност науке и применљивост њихових истраживања може се проверити и у случају апсорпције резултата истраживања од стране приватног, привредног сектора у смислу њиховог технолошког напретка. Тиме се истовремено побољшава статус науке, мотивише се да наука буде корисно усмерена, а синергијом коришћења научних истраживања у привреди поспешује се привредни раст.

Предложена решења у закону имаће позитиван утицај на сва правна и физичка лица на територији Републике Србије која предузимају различите облике обављања научноистраживачке делатности (као што су универзитети, високошколске установе, институти, центри изврности) или су корисници резултата истраживања (као што су мала и средња привредна друштва, индустрија, владин и невладин сектор, цивилна друштва, научна и друга релевантна удружења). Утицаће на унапређење научноистраживачке активности појединца (истраживача), повећање квалитета истраживања кроз рад научноистраживачких и других организација, повећање сарадње између истраживачког и привредног сектора и остварење већег ефекта примене резултата истраживања са циљем повећања конкурентности на домаћем и иностраним тржиштима. Такође, ће утицати на мотивацију при оснивању привредних друштава заснованих на знању (*spin-off*), а тиме и на повећање запослености кроз отварање нових радних места, истовремено доприносећи и остварењу позитивног ефекта који ће се одразити на запосленост кроз допринос стварању дугорочно одрживих и квалитетно плаћених висококвалификованих радних места. Овим решењима генерално ће се створити амбијент у којем ће остварени резултати истраживања позитивно утицати на широк спектар друштвених активности.

6. Трошкови које ће примена закона изазвати код грађана и привреде, посебно малих и средњих предузећа

Изазови са којима смо суочени, а који постоје у области финансирања науке односно научноистраживачке заједнице, недовољна конкурентност рада истраживача на међународном и домаћем тржишту, све је то повезано са конзервативношћу научне заједнице, и указује на неопходност спровођења реформе у овој области. Потреба за реформама препозната је и од стране креатора политика и од стране научноистраживачке заједнице, и предузети су кораци за стварање предуслова за темељну реформу, а акценат се ставља на промену модела финансирања науке, као изузетно комплексног процеса. Сходно томе, може се рећи да се **процес финансирања науке у Србији тренутно налази у једном транзиционм периоду.**

У Републици Србији се, на основу Закона о научноистраживачкој делатности, финансирање науке спроводи по моделу пројектног финансирања који није суштински компетитивно и не задовољава принцип подршке најбољима, што на дуже стазе негативно утиче на конкурентност и не подстиче развој науке. Чињеница је да је настављена реализација програма који су дефинисани Законом и Стратегијом научног и технолошког развоја 2010–2015, и поред тога што је усвојена нова Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период 2016. до 2020. – „ИСТРАЖИВАЊЕ ЗА ИНОВАЦИЈЕ”. Овај проблем описан је и у Стратегији научног и технолошког развоја Републике Србије за период 2016. до 2020. године – „ИСТРАЖИВАЊЕ ЗА

ИНОВАЦИЈЕ”, као кровном развојном документу, имајући у виду да је као општи циљ стратегије одређено унапређење ефикасности и ефективности научноистраживачког система, док је први посебан циљ Стратегије дефинисан као подстицање изврности и релеванности научних истраживања у Републици Србији. Стратегија је указала на то да је управљање научним и иновационим системом у Републици Србији неефикасно и не постоји координација између релевантних институција, указујући на то да изврност научних истраживања, њихова релевантност за економски развој земље и друштво у целини нису довољно подржани садашњим системом финансирања научно истраживачке делатности.

Финансирање науке се тренутно налази у одређеном вакуму имајући у виду да је Владе Републике Србије 6. маја 2016. године, донела Решење о поништењу конкурса новог пројектног циклуса углавном због процедуралних пропуста. У међувремену је донета одлука да се нови пројектни циклус реализује од стране Фонда за науку чије се формирање очекује у наредном периоду усвајањем одговарајућег закона и неопходном променом модела финансирања, те преласком на ново компетитивно пројектно финансирање, по Програмима који се доносе на начин и по поступку предвиђеном законом којим се уређује рад овог Фонда (назначено у Нацрту закона).

Предлогом овог закона прецизиране су одредбе које се односе на реализацију Програма Фонда у смислу обављања послова ради којег се Фонд оснива, а нарочито у планирању и коришћењу средстава, примењивања принципа објективности и одговорности, примењујући међународно признате стандарде добре праксе и јавности и транспарентност у раду и доношењу одлука.

Примена предложених законских решења неће изазивати директне трошкове код грађана и привредног сектора (ни код малих и средњих привредних друштава). За спровођење овог закона кроз реализацију Програма и Пројеката који су основна намена и потреба овог закона неопходно је обезбедити средства у буџету Републике за ову намену. **Битно је напоменуто да се заправо остварује ефикасније трошење постојећих ресурса који се улажу у научноистраживачки сектор из буџета тако што се средства раподељују са циљем да већу подршку добију пројекти који ће више допринети научној изврности и релевантности за привреду и грађане Републике Србије.**

Законом о буџету за 2018. годину обезбеђена су средства за финансирање Подршке реализације општег интереса у научноистраживачкој делатности у износу од 13.628.773.000,00 РСД, која се спроводи кроз реализацију активности у оквиру Министарства просвете, науке и технолошког развоја, као што је горе већ образложено.

За примену овог Закона у буџету Републике Србије за 2019. годину потребно је обезбедити средства у износу од 2.500.000.000,00 РСД, и то: за активности оснивања и рада Фонда за науку Републике Србије – 250.000.000,00 РСД; за успостављање и одржавање интернет странице Фонда за науку Републике Србије, успостављање информационог система и базе података о програмима, пројектима и другим активностима у области које Фонд финансира кроз активности спровођења појединачних Програма подршке Фонда – 15.000.000,00 РСД; за стварање оквира за финансирање компетитивних пројеката, успостављање првих програма Фонда за науку, расписивање првог јавног позива за финансирање пројеката по програмима Фонда за науку – 2.235.000.000,00 РСД.

За примену овог Закона у буџету Републике Србије за 2020. годину потребно је обезбедити средства у износу од 5.000.000.000,00 РСД, и то: за активности рада Фонда за науку Републике Србије - 350.000.000,00 РСД; за финансирање научноистраживачких Пројеката преко јавних позива у оквиру Програма Фонда – 4.650.000.000,00 РСД.

Да би се обезбедио континуитет реформских процеса у области научног и технолошког развоја и остваривања циљева постављених у Акционом плану за спровођење Стратегије научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године – „ИСТРАЖИВАЊЕ ЗА ИНОВАЦИЈЕ” предметна област је додатно подржана Законом о потврђивању споразума о зајму (Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања) између Републике Србије и Међународне банке за обнову и развој у оквиру ревидиране Компоненте 3, а како би се одржао континуитет реформе јавног сектора у области истраживања и реализације Акционог плана у целини.

7. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове?

Како је напред наведено, примена предложеног законског решења неће изазивати трошкове код грађана и привредног сектора (ни код малих и средњих привредних друштава), обзиром да је тема доношење Закона о Фонду за науку успостављање квалитетније и ефикасније подршке кроз Програме Фонда намењене научноистраживачкој делатности. Закон о Фонду за науку представља надоградњу законодавног и институционалног оквира којим ће се омогући превазилажење проблема који су уочени у пракси уз боље искоришћење потенцијала и ресурса са којим располажемо.

Наиме, Закон о буџету за 2018. годину обезбеђује средства за финансирање у износу од 13.628.773.000 РСД, за реализацију програма који су дефинисани Законом и Стратегијом научног и технолошког развоја 2010–2015, и поред тога што је усвојена нова Стратегија научног и технолошког развоја Републике Србије за период 2016. до 2020. – „ИСТРАЖИВАЊЕ ЗА ИНОВАЦИЈЕ”, као што је горе и образложено. За спровођење овог закона кроз реализацију Програма и Пројеката који су основна намена и потреба овог закона неопходно је обезбедити средства у буџету Републике за ову намену, а битно је напоменуто да се заправо остварује **ефикасније трошење постојећих ресурса** који се улажу у научноистраживачки сектор из буџета тако што се средства раподељују тако да већу подршку добију пројекти који ће више допринети научној изврности и релевантности за привреду и грађане Републике Србије.

Позитивни ефекти који ће се остварити применом Закона:

1. оствариће се ефикасније и ефективније трошење постојећих ресурса намењених за подршку научним истраживањима са фокусом на остварење применљивих резултата истраживања;
2. системско урађење и квалитетнија подршка у управљању расположивим средствима допринеће већем квалитету научних истраживања;
3. примена законских решења утицаће на повећање сарадње између истраживачког и привредног сектора и остварење већег ефекта примене резултата истраживања са циљем повећања конкурентности;

4. Република Србија ће новим системским решењем искористити постојећи потенцијал, као што су то урадиле земље света које су успеле дугорочно да остваре ефекат развијене економике, и показати да је значај науке неопходан за одржив економски раст;
5. кроз реформисани научноистраживачки систем оствариће се бољи одговор на потребе већег броја актера из друштва у целини;
6. искористиће се потенцијал за стварање нових технологија које настају великом брзином, а како би се осигурала дугорочна одрживост научноистраживачке делатности на националном нивоу;
7. Република Србија ће као и високоразвијене земље адаптирати систем управљања науком који укључује побољшане процесе одређивања приоритета, финансирања и управљања научноистраживачких организација, кроз оцењивање научног рада у односу на његов ефекат на стварање нових знања, економски развој и решавање друштвених изазова.

Предложени закон представља инструмент којим се унапређује и уређује област подршке научноистраживачкој делатности са циљем подршке истраживањима у смислу веће и боље примене резултата истраживања која доприносе привредном развоју земље. Дугорочно гледано ће довести до конкурентније привреде која ће бити способна да увећа буџетске приходе кроз остваривање већих сопствених прихода, а који се даље огледају и кроз већи прилив у буџет Републике Србије из реалног сектора.

8. Да ли акт подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

У складу са наведеним, овај закон ће стимулисати привредну активност и повећати тржишну конкуренцију тако што ће системски уредити сарадњу између науке и привреде кроз реализацију Програма подршке уз могућност приступа резултатима истраживања са циљем стварања погодног амбијента за креирање друштва заснованог на знању. Примена резултата истраживања, утицаће на оснивање привредних друштава заснованих на знању, а тиме и на повећање запослености кроз отварање нових радних места.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове?

У поступку припреме Нацрта закона о Фонду за науку Републике Србије учествовали су представници научне заједнице, привреде и Министарства просвете, науке и технолошког развоја. Спроведена је Јавна расправа у периоду од 3. септембра 2018. године до 24. септембра 2018. године. Учесници у јавној расправи су били представници: Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Српске академије наука и уметности, Националног савета за научни и технолошки развој, Заједнице института Србије, свих државних и приватних универзитета у Републици Србији и Привредне коморе Србије. Министарство је размотрило све начелне и појединачне примедбе, предлоге и сугестије изнете у јавној расправи.

На е-маил адресу министарства стигло је укупно 34 дописа са предлозима, примедбама и сугестијама, и то од: Српске академије наука и уметности, Националног савета за научни и технолошки развој, Заједнице института Србије, истраживача из акредитованих научно-истраживачких организација и истраживачко-развојног центра.

Радна група Министарства која је учествовала у изради Нацрта закона анализирала је све примедбе, предлоге и сугестије учесника у јавној расправи.

Прихваћене су примедбе које се односе, између осталог, на: уношење у Закон у делу основних одредби које се односе на бржи друштвени, културни развој; предлоге да у реализацији програма Фонда учествују само истраживачи из акредитованих НИО; уношење одредби којима се јасније уређује надлежност Научног савета кроз брисање могућности да се те надлежности утврђују статутом; предвиђени су услови за именовање чланова Управног одбора и Директора, као и додат део који се тиче Надзорног одбора; брисање чланова који се односе на одредбе о државној помоћи (*deminimis*); на ограничен лимит средства оперативних трошкова неопходних за рад Фонда на годишњем нивоу; спречавање сукоба интереса код тела и органа Фонда; предлоге који се односе на Програме Фонда - РАЗВОЈ, ИНОВАЦИЈЕ, ИДЕЈЕ и ИНФРАСТРУКТУРА; додат је нови програм КРЕАТИВНОСТ који обухвата акредитоване научноистраживачке организације у области уметности; уврштена су основна односно фундаментална истраживања у одговарајући програм; компетенције и повећање броја чланова Научног савета.

Нису прихваћене примедбе, које се односе на: да се Законом предвиди поступак одлучивања о листи изабраних пројеката, из разлога што је Закон дао оквир, а да ће се услови конкурисања и критеријуми за одабир пројеката дефинисати појединачним јавним позивима како је то и наведено у Закону, а обухватиће процедуру утврђивања листе пројеката и тиме могућност подношења приговора; могућност ближег працизирања одредби које се односе на базе података које ће бити повезане са регистром истраживача, из разлога што је питање вођења регистара уређено системским Законом о научноистраживачкој делатности што је у надлежности Министарства, а Фонд ће приступати истим имајући у виду отвореност тих података; одредбе које се тичу промоције науке и навода да постоји опасност двоструког финансирања Центра за промоцију науке, из разлога што не постоји опасност од двоструког финансирања (од стране Министарства и Фонда), јер ће се питања овог правног лица решити кроз нови Закон о научноистраживачкој делатности по којем је и основано; одредбе које се тичу донаторских средства као извора финансирања, из разлога што су у питању опште одредбе, као и да средства донације подлежу контроли исто као и буџетска средства.

Све примедбе, предлози и сугестије којима се унапређује предложени текст Нацрта закона и који су у складу са циљевима дефинисаних Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године - „ИСТРАЖИВАЊА ЗА ИНОВАЦИЈЕ” и мером Успостављање Фонда за науку дефинисаном Акционим планом за спровођење стратегије научног и технолошког развоја, уграђени су у текст Нацрта закона.

10. Које ће мере бити предузете да би се остварили разлози доношења Закона?

Министарство просвете, науке и технолошког развоја ће по усвајању Закона о Фонду за науку предузети кораке успостављања Фонда за науку и покретања операционализације његовог рада кроз подршку Програмима Фонда у циљу успостављања дугорочног, одрживог обезбеђивања услова за континуирани развој научноистраживачких и развојних активности у Републици Србији.

Мере које ће спроводити надлежни орган у циљу спровођења овог закона уграђене су у текст Нацрта закона, а како би се обезбедила пуна примена истог, у складу су са циљевима дефинисаним Стратегијом научног и технолошког развоја Републике Србије за период од 2016. до 2020. године – „ИСТРАЖИВАЊА ЗА ИНОВАЦИЈЕ” и Посебним циљем 1: Подстицање изврности и релевантности научних истраживања у Републици Србији дефинисаног Акционим планом за спровођење Стратегије.

Посебни циљ 1: Подстицање изврности и релевантности научних истраживања у Републици Србији
Мера 1.1: Јачање научно-истраживачких институција
Мера 1.2: Успостављање Фонда за науку
Мера 1.3: Стварање оквира за финансирање конкуритивних пројеката
Мера 1.4: Промена модела финансирања научноистраживачке делатности
Мера 1.5: Подстицај сарадње науке и привреде
Мера 1.6: Јачање основних истраживања
Мера 1.7: Јачање техничко-технолошких истраживања
Мера 1.8: Унапређење система вредновања научноистраживачког рада
Мера 1.9: Развој научноистраживачке инфраструктуре
Мера 1.10: Промовисање науке и иновација

У складу са предложеним законским решењем спровешће се следећи кораци ради оперативног функционисања Фонда:

1. Формирање Фонда за науку и покретање његовог рада. Оснивач Фонда је Република Србија. Фонд има својство правног лица, које стиче уписом у судски регистар и послује под називом: Фонд за науку Републике Србије. Седиште Фонда је у Београду.
2. Именовање чланова потребних за рад органа Фонда: Надзорни одбор, Управни одбор, директор и Научни савет Фонда.
3. Израда статута и других општих аката у складу са законом и статутом.
4. Стварање оквира за финансирање конкуритивних пројеката кроз успостављање интернет странице Фонда за науку, успостављање информационог система и базе података о програмима, пројектима и другим активностима у области које ће Фонд обављати.
5. Припрема документације за расписивање првих јавних позива у оквиру Програма Фонда и успостављање првих програма Фонда за науку.
6. Расписивање првог јавног позива за финансирање пројеката по програмима Фонда за науку.

Да би Фонд за науку постао оперативан и постао технички спреман да спроводи своју основну функцију подршку Програмима Фонда, ради којег се и оснива, неопходно обезбедити оперативни буџет Фонда и запослити људе који ће бити задужени за његово благовремено функционисање и који ће управљати и руководити процесима и програмима намењеним научним истраживањима.

Процењени буџет за 2019. годину (Закон о буџету Републике Србије) је 2.500.000.000,00 РСД, и то: за активности оснивања и рада Фонда за науку Републике Србије – 250.000.000,00 РСД; за успостављање и одржавање интернет странице Фонда за науку Републике Србије, успостављање информационог система и базе података о програмима, пројектима и другим активностима у области које Фонд финансира кроз активности спровођења појединачних Програма подршке Фонда – 15.000.000,00 РСД; за стварање оквира за финансирање компетитивних пројеката, успостављање првих програма Фонда за науку, расписивање првог јавног позива за финансирање пројеката по програмима Фонда за науку – 2.235.000.000,00 РСД.

Оперативни буџет Фонда: Средства за финансирање оперативних трошкова Фонда у 2019. години обезбеђују су у складу са Законом о буџету Републике Србије за ту годину са раздела Министарства просвете, науке и технолошког развоја 26, Функција 140 – Основно истраживање, Економска класификација 451 – Субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама, као подршка раду Фонду за науку. У складу са законом, а на основу Програма распореда и коришћења средстава за субвенције јавним нефинансијским предузећима и организацијама за 2019. годину који ће бити утврђен Закључком Владе, Фонд ће са ресорним министарством потписати уговор о распореду и начину коришћења средстава буџетске субвенције намењених финансирању оперативних трошкова Фонда у 2019. години.

Оперативни капацитет Фонда: У складу са извршеном проценом броја запослених и врсте потребних радних места урадиће се Правилник о систематизацији радних места за Фонд за науку, а као пример за почетак његовог функционисања ће се преузети модел Фонда за иновациону делатност. Фонд за иновациону делатност у складу са својом систематизацијом, на коју је ресорно министарство дало сагласност, у 2018. години има 20 систематизованих радних места. На основу анализе буџета са којима располажу на годишњем нивоу и различитости посла које ова два фонда обављају, предложено је да Фонд за науку отпочне рад са 20 запослених оперативних службеника у 2019. години.

Организациона структура Фонда за науку

Акта Фонда: Програм рада за 2019. годину, Финансијски план за 2019. годину, Правилник о организацији и систематизацији радних места (послова) у Фонду за науку, усклађен са Законом о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору.

Основни индикатори које ће Фонд пратити:

1. Број финансираних пројеката у Фонду за науку;
2. Број научно-истраживачких организација чији се пројекти финансирају у оквиру програма Фонда за науку;
3. Број пројеката кроз које се остварује учешће приватног или јавног сектора;
4. Процент реализованих финансијских средстава Фонда за науку.